

SARDANES CANTADES / HAVANERES

LMG 2081

DDD

Durada
65'37

1	La sardana de l'abril (Lluís Maria Millet)	5'23
2	La sardana de les monges (Enric Morera)	5'19
3	Les fulles seques (Enric Morera)	3'46
4	L'Empordà (Enric Morera)	4'40
5	Les neus que es fonen (Enric Morera)	5'07
6	Somni (Manuel Saderra Puigferrer)	4'51
7	L'estany de Banyoles (Josep Sancho Marraco)	5'13
8	Juntes les mans (Agustí Borgunyó)	4'04
9	Res no és mesquí (Rafael Ferrer)	4'04
10	Pregaria (Manuel Oltra)	3'35
11	La colometa (Ricard Viladesau)	4'24
12	La gavina (Frederic Sirés, Harm: Josep Gustems)	2'53
13	Rosina (Harm: Gonzalo Casielles)	4'40
14	La reina del plaçer (Harm: Xavier Montsalvatge/Alain Langrée)	2'23
15	Amor mariner (Manuel Oltra)	3'40

CORAL SANT JORDI

Lluís Vila i Casañas,
directorEnregistrament realitzat entre els mesos de juny i
juliol de 2007 a la capella de Sant Felip Neri.
BarcelonaPresa de so i muntatge: Llorenç Balsach
Portada: Olga Sacharoff (1889-1967): *Sardanes*Dip. Leg.: B-46771-2007
©(P) 2007 La Mà de Guido
(www.lamadeguido.com)

Lluís Maria Millet i Millet (Barcelona, 1906-1990): Fill de Lluís Millet, fundador de l'Orfeó Català, fou director del cor en la represa de les activitats públiques després de la Guerra Civil. En *La sardana de l'abril* —una de les millors sardanes corals que s'han escrit— demostra un coneixement profund de l'harmonia i de les tècniques de composició coral. Millet sovint havia manifestat als seus amics que li agradaria de ser recordat com a “fidel continuador de l'obra del pare”.

Enric Morera i Viura (Barcelona, 1865-1942): Fou un dels representants més destacats del modernisme musical català, i el més popular dels compositors catalans de la seva època. L'autor de *La Santa Espina* no fou sempre ben comprès a la seva terra, per la qual cosa viatjà sovint a l'Argentina (on va iniciar la seva formació musical) i a Brussel·les (on la va completar). Tot i que va compondre òperes i altres músiques d'escena, és en el gènere sardanístic on més se'l valora per haver aconseguit traslladar l'esperit de la sardana per a cobla al llenguatge coral.

Manuel Saderra i Puigferrer (Tortellà, 1908 - Banyoles, 2000): Fou un compositor gironí, sempre vinculat a Banyoles, localitat en la qual s'inspira el text de la seva millor sardana, *Somni*, composició originalment per a cobla que posteriorment, a causa del gran èxit i popularitat, arranjà per a cor.

Josep Sancho Marraco (la Garriga, 1879 - Barcelona, 1960): Compongué més de cinc-cents obres, tant de caràcter religiós com profà: en destaquen la *Missa*

de Sant Joan Ante Portam Latinam, la *Missa brevis* (1901) i la genial *Multifarium*, però la seva producció abastà una quinzena de misses, sarsueles, goigs, motets, himnes, cançons per a cor i per a veu i piano, ballables, havaneres, caramelles, obres per a orquestra, banda, cobla, orgue, tríos, quartets, quintets... Com a compositor, el seu estil és eminentment polifònic, seguint el mestratge dels grans mestres espanyols del XVI. Participà en un gran nombre de concursos musicals i fou premiat repetidament. La Biblioteca de Catalunya conserva, per donació de la seva família, una gran quantitat de composicions i altra documentació de Josep Sancho Marraco, del seu avi Josep Marraco Xauxas i del seu oncle, Josep Marraco i Ferrer.

Agustí Borgunyó i Garriga (Sabadell, 1894 - Barcelona, 1967): Nascut a Sabadell, emigrà de jove als Estats Units d'Amèrica, on treballà per a orquestres de ball i escrigué música d'operetes d'estil americà, per tornar a Catalunya després de més de 45 anys. Borgunyó compongué també més de 150 sardanes, altres composicions per a cobla, cançons per a veu i piano i una trentena de peces corals, basades la major part en textos de poetes i escriptors sabadellencs.

Rafael Ferrer i Fitó (Sant Celoni, 1911 - Barcelona, 1988): Estigué vinculat a la major part de les orquestres de la seva època com a violinista, director i compositor. També escrigué música per a bandes sonores, sardanes i música per a cobla. D'ell són les paraules: “La sardana és un cant que ha de ser especialment català; que ha de tenir el perfum català: que no ha de buscar en fonts d'inspiració, ni de tècnica, ni d'harmonia, ni de res que no sigui purament sortit d'aquí. No hi

crec, en aquestes sardanes que semblen altres músiques o que són fetes exclusivament perquè tinguin èxit entre els balladors”.

Manuel Oltra i Ferrer (València, 1922): Ha escrit una gran varietat de música, que abasta la pràctica totalitat dels gèneres concertístics: harmonització de melodies populars, música de cambra, simfònica, per a cobla i cançons amb lletres de Joan Oliver, *Pere Quart*, Federico García Lorca i Rafael Alberti, entre d'altres. Ha destacat especialment en els camps de la música coral i la música de concert per a cobla, i també és autor d'una trentena de sardanes.

De Manuel Oltra és la frase: “L'art està en la realització d'una idea. No en la idea. De la idea sola no en queda gran cosa. L'obra d'art és la realització d'aquella idea; és posar-la sobre el paper i després interpretar-la”.

Ricard Viladesau i Carner (Calonge de les Gavarres, 1918 - Barcelona, 2005): Compositor que va conrear bàsicament la composició de sardanes i havaneres. Ell mateix va ser un excel·lent i reconegut intèrpret de la tenora. *La colometa* va ser escrita originàriament per a cobla l'any 1986 i ha estat una de les seves obres que han gaudit de més difusió juntament amb *Tossa bonica* o *Arenys de Munt*.

Frederic Sirés i Puig (Begur, 1899 - Palafrugell, 1971) / **Josep Gustems** (Barcelona, 1960): L'any 1918 Sirés va traslladar-se a l'Havana, on va conèixer una dona, Ofèlia, de la qual es va enamorar. El 1924, a Begur, va escriure la lletra i la música de *La gavina* en record d'aquell amor. Josep Gustems compagina

la tasca docent amb l'activitat concertística, especialment amb el grup de música antiga Els Ministrils i amb la direcció de corals, com l'Orfeó de les Corts, del qual és l'actual director des de l'any 2000.

Gonzalo Casielles Cambor: Trompetista i compositor asturià de prestigi, ha estat sempre molt vinculat al món de l'ensenyança (fundador de la Fundació de Música Moderna d'Avilés), a la banda i a les activitats corals de la seva terra.

Xavier Montsalvatge i Bassols (Girona, 1912 - Barcelona, 2002) / **Alain Langrée** (Thouars, 1927): L'any 1948 Montsalvatge va publicar un recull d'havaneres fruit d'una reunió a casa de l'escriptor Josep Pla amb Néstor Luján, Josep M. Prim i tres pescadors cantants de Calella per tal que no es perdessin aquestes populars melodies. *La reina del plaer* va ser una d'aquestes havaneres recuperades, posteriorment harmonitzada per a quatre veus per Alain Langrée, organista, pedagog i compositor molt vinculat sempre a les agrupacions joves. Langrée ha realitzat incomputables harmonitzacions corals (va dirigir durant 20 anys un cor jove: À Coeur Joie). Per la seva amistat amb Lluís Virgili, i gràcies als cursos de música de Cervera i Lleida, ha treballat també de forma extensa el nostre repertori.

Lluís Vila

Lluís Maria Millet i Millet (Barcelona, 1906-1990): Hijo de Lluís Millet, fundador del Orfeó Català, fue director de este coro cuando pudo retomar su actividad pública tras la Guerra Civil. En *La sardana de l'abril* (una de las mejores sardanas corales que se han escrito) demuestra un conocimiento profundo de la armonía y de las técnicas de composición coral. Millet había manifestado con frecuencia a sus amigos que le gustaría ser recordado como “fiel continuador de la obra de su padre”.

Enric Morera i Viura (Barcelona, 1865-1942): Fue uno de los representantes más destacados del modernismo musical y el más popular de los compositores catalanes de su época. El compositor de *La Santa Espina* no siempre fue bien comprendido en su tierra, por lo que viajó con frecuencia a Argentina (donde inició su formación musical) y en Bruselas (donde la completó). Aunque compuso óperas y otras músicas para la escena, es en el género sardanístico donde es más valorado, por haber conseguido trasladar el espíritu de la sardana al lenguaje coral.

Manuel Saderra i Puigferrer (Tortellà, 1908 - Banyoles, 2000): Fue un compositor gerundense especializado en música para còbla, siempre vinculado a Banyoles, localidad en que se inspira el texto de su mejor sardana, *Somni*, composición originalmente para còbla y que posteriormente, debido a su éxito y popularidad, versionó para coro.

Josep Sancho Marraco (La Garriga, 1879-1960): Compuso más de quinientas obras, tanto de carácter

religioso como profano, entre las que destacan la *Missa de Sant Joan Ante Portam Latinam*, la *Missa brevis* (1901) y la genial *Multifariam*. Su producción incluye una quincena de misas, zarzuelas, *goigs*, motetes, himnos, canciones para coro y para voz y piano, bailables, habaneras, *caramelles*, obras para orquesta, banda, còbla, órgano, tríos, cuartetos, quintetos... Su estilo es eminentemente polifónico, inspirado en los grandes autores españoles del siglo xvi. Participó en un gran número de concursos musicales y fue premiado repetidamente. La Biblioteca de Cataluña conserva, por donación de su familia, gran cantidad de composiciones suyas, de su abuelo Josep Marraco Xauxas y de su tío Josep Marraco i Ferrer.

Agustí Borgunyó i Garriga (Sabadell, 1894 - Barcelona, 1967): Nacido en Sabadell, emigró de joven a los Estados Unidos, donde trabajó para orquestas de baile y escribió música de operetas al estilo, y tras de más de 45 años, regresó a Cataluña. Borgunyó compuso también más de 150 sardanas, otras composiciones para còbla, canciones para voz y piano y unas treinta piezas corales, la mayoría de ellas basadas en textos de poetas y escritores sabadellenses.

Rafael Ferrer i Fitó (Sant Celoni, 1911 - Barcelona 1988): Estuvo vinculado a la mayor parte de las orquestas de su época como violinista, director y compositor. También escribió bandas sonoras, sardanas y música para còbla. De él son las palabras: “La sardana es un canto que ha de ser especialmente catalán; que ha de contener su perfume: que no ha de hurgar en más fuentes de inspiración, ni de técnica, ni de armonía, que no sean las propias de aquí. No

creo en estas sardanas que parecen otras músicas o que parecen estar hechas exclusivamente para tener éxito entre los bailarores.”

Manuel Oltra i Ferrer (Valencia, 1922): Ha escrito una gran variedad de música, que abarca la práctica totalidad de los géneros concertísticos: armonización de melodías populares, música de cámara, sinfónica, para cobla y canciones con letras de Joan Oliver, Federico García Lorca y Rafael Alberti, entre otros. Ha destacado especialmente en los campos de la música coral y la música de concierto para cobla; también es autor de unas treinta sardanas. De Manuel Oltra es la frase: “El arte reside en la realización de una idea. No en la idea. De la idea sola no queda gran cosa. La obra de arte es la realización de esta idea; es ponerla en el papel y después interpretarla”.

Ricard Viladesau i Carner (Calonge, 1918 - Barcelona, 2005): Compositor que cultivó básicamente la música de sardanas y habaneras. Él mismo fue un excelente y reconocido intérprete de la tenora. *La colometa* fue escrita originariamente para cobla en 1986 y ha sido una de sus obras de mayor difusión, junto con *Tossa bonica* o *Arenys de Munt*.

Frederic Sirés i Puig (Begur, 1899 - Palafrugell, 1971) / **Josep Gustems** (Barcelona, 1960): En 1918, Sirés se trasladó a La Habana donde conoció a una mujer, Ofelia, de la cual se enamoró. En 1924, de nuevo en Begur, escribió la letra y la música de *La gavina*, en recuerdo de aquel amor. El arreglo para coro es de Josep Gustems, que compagina su labor docente con la actividad concertística, especialmente

con el grupo de música antigua “Els ministrils” y con la dirección coral en el Orfeo de les Corts, del cual es el actual director desde el año 2000.

Gonzalo Casielles Cambor: Trompetista y compositor asturiano de prestigio, ha estado siempre muy vinculado al mundo de la enseñanza (fundador de la Fundación de Música Moderna de Avilés), a la banda y a las actividades corales de su tierra.

Xavier Montsalvatge i Bassols (Girona, 1912 - Barcelona, 2002) / **Alain Langrée** (Thouars, 1927): En 1948, Montsalvatge publicó una colección de habaneras fruto de una reunión en casa del escritor Josep Pla con Néstor Luján, Josep M. Prim y tres pescadores-cantores de Calella de Palafrugell para procurar que estas bellas melodías no se perdieran en el olvido. *La reina del placer* fue una de estas canciones recuperadas, posteriormente armonizada a cuatro voces por Alain Langrée, organista, pedagogo y compositor siempre muy vinculado a agrupaciones jóvenes. Langrée ha realizado incontables armonizaciones corales (dirigió durante 20 años un coro de jóvenes: A Coeur Joie). Por su amistad con Lluís Virgili y gracias a los cursos de Cervera y Lleida, ha trabajado también de forma extensa el repertorio nacional.

Lluís Vila

Lluís Maria Millet (Barcelona, 1906-1990): He was the son of Lluís Millet, the founder of the Orfeó Català. He became choir conductor as public activities started up again after the Spanish Civil War. The *Sardana de l'abril* (one of the best choral sardanas ever written) is proof of his deep knowledge of the harmony and the techniques of choral composition. Millet often expressed to his friends that he would like to be recalled as a “loyal continuator of my father’s work”.

Enric Morera (Barcelona, 1865-1942): He was one of the most distinguished representatives of Catalan Musical “Modernisme” (Catalan Art Deco), as well as the most popular Catalan composer of his time. Although he wrote *La Santa Espina*, he was not always well understood in his homeland; this is why he often travelled to Argentina (where he started his musical training) and Brussels (where he completed it). Although he composed operas and other types of stage music, he was most praised in the sardana genre, since he succeeded in conveying the spirit of the sardana for cobla in choral language.

Manel Saderra i Puigferrer (Tortellà, 1908 - Banyoles, 2000): He was a composer from Girona, always attached to Banyoles, a place that inspired the text of his best *sardana* (Catalan folk dance), *Somni*, a composition that was originally written for *cobla* (Catalan brass band); later on, due to its great success and popularity, he arranged it for choir.

Josep Sancho Marraco (La Garriga, 1879-1960): He composed over 500 works, both religious and profane, among which stand out: *Missa de Sant Joan*

Ante Portam Latinam, *Missa brevis* (1901) and the brilliant *Multifarium*; however, his production includes about 15 masses, *zarzuelas* (Spanish operettas), *goigs* (songs in honour of the Virgin), motets, hymns, songs for choir and for voice and piano, dance music, habaneras, *caramelles* (Catalan ballads), works for orchestra, band, cobla, organ, trios, quartets, quintets... He also carried out more than 200 arrangements for small ensembles of works by Beethoven, Wagner, Verdi, Lluís Millet, Ruperto Chapí, Händel, Bach, Gounod and many other composers. As a composer, his style is eminently polyphonic, following the example of the great Spanish maestros of the sixteenth century. He also participated in many music contests and was awarded many times. The Biblioteca de Catalunya (Library of Catalonia) keeps, thanks to the donation of his family, a large amount of compositions and other documents that belonged to him, to his grandfather, Josep Marraco Xauxas, and to his uncle, Josep Marraco i Ferrer.

Agustí Borgunyó i Garriga (Sabadell, 1894 - Barcelona, 1967): Born in Sabadell, he emigrated to the United States when he was young and worked there for ballroom orchestras and wrote music for operettas in an American style. He was to return to Catalonia more than 45 years later. Borgunyó also composed over 150 sardanas, other compositions for cobla, songs for voice and piano, and about 30 choral pieces, based for the most part on texts by poets and writers from Sabadell.

Rafael Ferrer i Fitó (Sant Celoni, 1911 - Barcelona 1988): He was linked to most of the orchestras of his time as violinist, conductor and composer. He also wrote music for soundtracks, sardanas and music for cobla. The following words are his: “The sardana

is a song that must be especially Catalan; it must have the Catalan scent: it must not look for sources of inspiration, nor technique or harmony, nothing that has not purely originated here. I do not believe in these sardanas that appear to be other musics or that are exclusively carried out so that they are successful among dancers.”

Manuel Oltra (Valencia, 1922): He has written a great variety of music that includes almost any concert genre: harmonisation of folk melodies, chamber music, symphonic music, music for cobla and songs with lyrics by Joan Oliver “Pere Quart”, Federico García Lorca and Rafael Alberti, among others. He has especially stood out in the fields of choral music and concert music for cobla. He is also the author of about 30 sardanas. Manuel Oltra said: “Art is found in the carrying out an idea. Not in the idea. From the idea alone, nothing much is left. The art work is the carrying out of that idea; it is putting it on paper and performing it later on.”

Ricard Viladesau (Calonge, 1918 - Barcelona, 2005): As a composer, he basically cultivated the composition of sardanas and habaneras. He himself was to be an extraordinary and well-known performer of the *tenora* (a wind instrument of the Catalan cobla). *Colometa* was originally written for cobla in 1986 and has been one of his most disseminated works, together with *Tossa bonica* or *Arenys de Munt*.

Frederic Sirés (Begur, 1899 - Palafrugell, 1971) / **Josep Gustems** (Barcelona, 1960): In 1918, Sirés moved to La Havana where he met a woman, Ofelia, with whom he fell in love. In 1924, in Begur, he wrote the lyrics and the music of *La gavina*, in memory

of that love. Josep Gustems combines teaching with his concert activity, especially with the ancient music ensemble Els Ministrils, as well as choral conduction, such as the Orfeó de les Corts, of which he has been conductor since the year 2000.

Gonzalo Casielles Cambor: A renowned trumpeter and composer from Asturias, he has always been attached to teaching (he is the founder of the Fundación de Música Moderna [Foundation of Modern Music] in Avilés), as well as to the band and choral activities of his native region.

Xavier Montsalvatge (Girona, 1912 - Barcelona, 2002) / **Alain Langrée** (Thouars, 1927): In 1948, Montsalvatge published a collection of *habaneras* (Afro-Cuban dances or songs) that was the outcome of a gathering at the house of the Catalan writer Josep Pla with Néstor Lujan, Josep M. Prim and three fishermen-singers from Calella so that these folk melodies were not lost. *La reina del placer* was one of these recuperated habaneras, harmonised later on for four voices by Alain Langrée, an organist, teacher and composer strongly linked to young ensembles. Langrée has carried out a huge amount of choral harmonisations (for 20 years, he conducted a young choir: À Coeur Joie). Due to his friendship with Lluís Virgili and, thanks to music lessons in Cervera and Lleida, he has also broadly worked on the Catalan repertoire.

Lluís Vila

Coral Sant Jordi

La Coral Sant Jordi va néixer l'any 1947 d'un grup de cantants animats per la figura d'Oriol Martorell, que des de l'inici n'assumí la direcció i encaçalà no només una manera personal d'entendre i interpretar la música, sinó també una determinada projecció social del fet musical, vinculada i compromesa amb el moment històric del país.

Per a la Coral Sant Jordi, l'aportació d'Oriol Martorell ha estat essencial; va ser l'ànima i el dinamitzador d'una línia coral de plena vigència, de la qual donen idea les seves paraules:

“[...] ho hem volgut cantar tot. Des de melodies medievals gregorianes o del *Llibre vermell de Montserrat* i fins a música de jazz, sense oblidar els grans músics de tots els temps.”

Amb aquest esperit eclèctic, combinat alhora amb un compromís amb la música catalana, la Coral ve realitzant una llarga trajectòria de difusió musical, que ja compta amb més de 1.500 concerts interpretats a Catalunya, Espanya i altres països europeus, i l'ha dut a col·laborar amb directors i

compositors del prestigi de Sergiu Celibidache, Eduard Toldrà, Hermann Scherchen, Duke Ellington, Antoni Ros Marbà, Michael Corboz, Sergiu Comissiona, Edmon Colomer, Laszlo Heltay, Laurence Foster i Lluís LLach, entre d'altres.

Lluís Vila i Casañas va assumir la direcció musical i artística de la Coral Sant Jordi l'any 2000. La seva trajectòria artística ha estat vinculada al món coral des de molt jove quan va ingressar a formar part de l'Escolania de Montserrat. Va estudiar piano, violí i cant, però ben aviat va destacar com a director i va completar la seva formació llicenciant-se en direcció de cor i orquestra a la Universitat de Música de Viena.

Durant els 10 anys que va viure en estret contacte amb el món musical vienès, Lluís Vila va tenir l'oportunitat de dirigir diversos cors i orquestres professionals. Aquesta experiència juntament amb la seva sensibilitat li han donat un perfil artístic ideal per liderar la dinàmica ascendent de la nova etapa de la Coral Sant Jordi.

Coral Sant Jordi

La Coral Sant Jordi nació en 1947 de un grupo de cantantes animados por la figura de Oriol Martorell, que asumió desde el principio su dirección y encabezó no sólo una manera personal de entender y interpretar la música, sino también una determinada proyección social del hecho musical, vinculada y comprometida con el momento histórico del Cataluña.

Para la Coral Sant Jordi, la aportación de Oriol Martorell ha sido esencial: fue el alma y el dinamizador de una línea coral de plena vigencia de la cual dan idea sus palabras: “[...] hemos querido cantarlo todo. Desde las melodías medievals gregorianas o del *Llibre vermell* de Montserrat hasta la música de jazz, sin olvidar a los grandes músicos de todos los tiempos.”

Con este espíritu ecléctico, combinado con un compromiso con la música catalana, la Coral viene realizando una amplia labor de difusión musical, que cuenta ya con más de 1.600 conciertos, interpretados en Cataluña, España y otros países europeos. A lo largo de sus 60 años de historia , ha

colaborado con directores y compositores del prestigio de Sergiu Celibidache, Eduard Toldrà, Hermann Scherchen, Duke Ellington, Antoni Ros Marbà, Michael Corboz, Sergiu Comissiona, Edmon Colomer, Laszlo Heltay, Laurence Foster y Lluís Llach, entre otros.

Lluís Vila i Casañas asumió la dirección musical y artística de la Coral Sant Jordi en el año 2000. Su trayectoria artística ha estado vinculada al mundo coral desde muy joven, cuando ingresó en la Escolanía de Montserrat. Estudió piano, violín y canto, pero pronto destacó como director. Completó su formación y se licenció en dirección de coro y orquesta en la Universidad de Música de Viena.

Durante los diez años que vivió en estrecho contacto con el mundo musical vienés, Lluís Vila tuvo la oportunidad de dirigir diversos coros y orquestas profesionales. Esta experiencia, junto con su sensibilidad, le han conferido un perfil artístico ideal para liderar la dinámica ascendente de la nueva etapa de la Coral Sant Jordi.

Coral Sant Jordi

The Coral Sant Jordi was founded in 1947 around a group of singers encouraged by the figure of Oriol Martorell. From the very beginning, he was in charge of its conduction and led not only a personal way of understanding and performing music, but also a specific social projection of the musical “fact”, linked and committed to the historical moment of the country.

For the Coral Sant Jordi, Oriol Martorell’s contribution was essential: he was the soul and the person who gave momentum to a fully valid choral line from which his words give us an idea:

“[...] we wanted to sing it all. From Gregorian medieval melodies or the *Llibre Vermell de Montserrat* to jazz music, not forgetting the great musicians of all times.”

With this eclectic spirit, combined at the same time with a commitment to Catalan music, the choir has had a long trajectory of music dissemination, which already includes over 1,500 concerts performed in Catalonia, Spain and other European countries. This has also led it to collaborate with

renowned conductors and composers such as Sergiu Celibidache, Eduard Toldrà, Hermann Scherchen, Duke Ellington, Antoni Ros Marbà, Michael Corboz, Sergiu Comissiona, Edmon Colomer, Laszlo Heltay, Laurence Foster and Lluís Llach, among others.

Lluís Vila i Casañas took on the musical and artistic direction of the Coral Sant Jordi in the year 2000. His artistic trajectory has been linked to choral music since his early youth, when he joined the Escolania de Montserrat (Montserrat’s Choir School). He studied the piano, violin and song, but very early he stood out as a conductor. He further completed his training by graduating in choir and orchestra conduction at the University of Music in Vienna.

During the 10 year-period in which he was very close to Vienna’s musical realm, Lluís Vila had the opportunity to conduct several professional choirs and orchestras. This experience, together with his sensitiveness, has provided him with an artistic profile ideal for leading the ascending dynamics of the new period of the Coral Sant Jordi.

CORAL SANT JORDI

SOPRANOS

ANNA GÀLVEZ
 ANNA SOLDEVILLA
 ANNA VALL
 ELISABET BERGE
 ELISENDA DIAZ
 ELISENDA TREPAT
 HELENA MAÑÉ
 HERMINIA MOSTAZA
 ISABEL GONZÀLEZ
 LAIA DE LAS HERAS
 LAIA MICALÓ
 MARIA PALACÍN
 MARTA MATEU
 MONTSE FOLCH
 SYLVIA SERRATOSA

TENORS

AGUSTÍ ESPRIU
 AMADEU CARTAÑA
 DANIEL CARDENAL
 JOAN FONOLLOSA
 JOSEP M. MARTÍ
 JOSEP MONREAL
 TONI GÀLVEZ
 TONI SILVESTRE
 WENCESLAU GUARRO
 NOÉ AURELIO MARTÍN

CONTRALTS

ANNA HURTADO
 ELISENDA LOSCOS
 KATRIN SCHMIDT
 M. MAR COLILLAS
 M. PUIG FERRER
 MARIONA FUGAROLAS
 MARTA SABRIÀ
 MERITXELL GALLÉS
 MÓNICA SÁNCHEZ
 MONTSERRAT TORAN
 PILAR SANOU

BAIXOS

ABEL CASTILLA
 EUGENI CASTELLS
 GABRIEL GENESCÀ
 JAVIER NAVARRO
 JOSEP MAS
 PERE FONT

LIUÍS VILA, director

Textos (extrets de les partitures)La sardana de l'abril [1] (Joan Llongueres)

La llum nova enceta el dia
i reflen els ocells.
Els camins de la masia
són de roses i clavells.

Hi ha un verd tendre d'alegria
per les feixes i els pradells
i el jovent sent la follia
d'estimar amb amors novells.

És l'abril que ha arribat amb ses frisances.
És l'abril amb deliris i esperances!
És l'abril que no ens deixa el cor tranquil.
És l'abril.

La pubilla del mas, noia feïnera
de bona hora ja tresca i riu a l'era
fan brugit els coloms i l'aviram.
El pastor matiner com les aloses
ve a portar-li un flairós ramat de roses
que de flames enceses sembla un ram.

Son per mi? li diu ella contorbada
Son per tu! li fa ell amb la mirada
que s'arborava amb l'esclat del dematí.
Somnient les ha presa la fadrina
i amb un bes en sa mà petita i fina
ell li diu el que el cor no sap com dir.

Bondadós llença el sol una rialla
i ressonen els crits de la xicalla
a la llum d'aquest temps obert i franc
Mentre heroi dels espais que el blau enjoia,
per fer eterna d'abril la clara joia
ve sant Jordi damunt son cavall blanc.

La sardana de les monges [2] (Àngel Guimerà)

Al davant de l'ermita de Sant Rafel
les sardanes airoses pugen al cel
i tothom sent en l'ànima dolçor de mel.

Sardanes com aquestes mai s'han sentit.
Fins la ballen els avis quan ve la nit
i als genolls de les mares salta el petit.

Per planures i serres escampa el vent
de la cobla les notes alegrement
i fins l'ona s'hi acostava que al lluny les sent.

En un coll de muntanyes hi ha un monestir.
De puntetes les monges van al jardí
que les roses encensen i el llessamí.

Les sardanes arriben fins als seus cors
amb gatzara i rialles dels balladors
i entom d'elles els arbres, quines remors!

Dues monges en l'ombra les mans s'han pres;
ja se n'hi ajunten d'altres i altres després.
Les de més lluny s'hi acosten, tothom ja hi és.

Ballen totes porugues ben dolçament,
enrogides les galtes mig somnient
i sos peus en la terra ni menys se'ls sent.

Rondinant l'abadessa ja se n'hi va;
sent-hi a prop llagrimoja, no sap renyar,
que ella també n'és filla de l'Empordà.

La lluna que s'aixeca les monges veu.
Pel damunt de la tàpia la cara treu
i els hi diu bondadosa: Balleu, balleu!

Les fulles seques [3] (Àngel Guimerà)

Les fulles seques fan sardana
d'ací d'allà saltironant,
i dintre el bosc la tramuntana
sembla la cobla al lluny sonant.

I quin seguit de fulles roges
que enjogassades porta el vent;
les que més corren, semblen boges,
altres se'n vénen dolçament.

I quan el sol se'n va a la posta,
l'arbre que enyora el seu fullam,

poc a poquet son ombra acosta
als balladors damunt del camp.

I surt la lluna trista i sola,
fulla d'un arbre on ha viscut,
que va cercant pel cel on vola
les companyones que ha perdut

Les fulles seques fan sardana;
mes, quan l'albada surt després,
se les endú la tramuntana
espais enlaire per mai més.

I l'arbre sec ja torna a viure,
fulles i flors arreu badant,
i cada brot, quin cants de riure,
fent nius les aus i els becs juntant!

Després la fruita, que encisera,
pengim-penjam al sol que és foc,
el préssec ros i la cirera,
la pruna clàudia i l'albelcorc!

Oidà! Quin goig! Fem les rodones,
sardanejant de dia i de nit,
les mans unint homes i dones,
els ulls clavats en l'infinit!

L'Empordà [4] (Joan Maragall)

Cap a la part del Pirineu,
vora els serrats i arran del mar,
s'obre una plana riallera:
és l'Empordà!

Digueu, companys per on hi aneu?
Digueu, companys per on s'hi va?
Tot és camí, tot és decreca
si ens dem la mà.

Salut, noble Empordà!
Salut, palau del vent!
Portem el cor content
i una cançó.

Pels aires s'alçarà,
pels cors penetrarà,
penyora s'irà fent de germanor:
una cançó!

A dalt de la muntanya hi ha un pastor,
a dintre de la mar hi ha una sirena;
ell canta al dematí que el sol hi és bo,
ella canta a les nits de lluna plena.

Ella canta: Pastor me fas neguit.
Canta el pastor: Me fas neguit sirena.
Si sabessis el mar com és bonic!
Si veiessis la llum de la carena!
Si hi baixessis series mon marit.
Si hi pugessis ma joia fóra plena.

La sirena se'n feu un xic ençà
i un xic ençà el pastor de la muntanya,
fins que es trobaren al bell mig del pla
i de l'amor plantaren la cabanya...
Fou l'Empordà.

Les neus que es fonen [5] (Àngel Guimerà)

Les neus de la muntanya es miren trist el pla,
que avall avall la terra comença a verdejar.
I totes encogint-se, davant del sol creixent,
s'acaba nostra vida, s'acaba es van dient.
I ses primeres llàgrimes ja es tornen regalims
i amb remoreig dolcíssim van davallant dels cims.

Plorem, plorem que als ametllers l'oreig passant hi canta
l'absolta de les neus damunt de les flors blanques.
I diu l'oreig: Obriu-vos les roses dels vergers,
fent cor a mes absoltes, brandant com encensers...
I es gronxa la palmera vora la mar triomfant.
Totes les neus són foses i el mar les va aplegant.

I ja els hi diu: dormiu-vos que jo us bresaré,
amb música d'onades, cançons us cantaré.
Més les neus tenen ànima que sobre el mar s'estan
i són brumeres blanques, les neus que van somniant.

Somni [6] (Manuel Pont)

Quan la foscor davalla pel pendís del ponent tot el llac és un càlid cigne d'argent
i les ombres van lentament vestint l'estany, les formes vagues tot passant van estenent sobre l'instant.
 I va lliscant suau, amb riure blau, qui sap on va? Va a somniar.
L'encís, i l'aire es torna una cançó, l'estany és tot tremolor.
Ai quin esguard feliç amb riure tot blau té l'estany, la lluna vindrà i l'estany veurà la gran llum. Ai, la llum del bell son, la llum de les fades dansant. Secret de totes les nits, esclat del somni esperat.
 Ai, quin neguit, ai, veus dintre el vent, tot es mou, quin brogit.
 Vels de misteri.

Com joncs florits els estels van quedant adormits, i llavors el vol estrany de les fades emplena l'estany.
 Quina cançó d'aigua i espant, les fades van fent tot dansant claror!

Sota els desmais s'han dat la mà en sardaneig fades i estany, cantant l'amor, la nit és com un gran cor.
Quin delit, quin frisament, fades blanques com l'argent van ballant sota els desmais. Ai, quina vivor, fades i estany, cantant l'amor, és com un gran cor.

Quin màgic encís hi ha per tot, quin dolç encant, l'estany somriu, resta tot dins la nit somniant.
Tot són ales dins la nit, tot és cant, tot és neguit, l'estany blau en somni dolç, somriu adormit, resta tot dins la nit, dins la nit somniant

L'estany de Banyoles [7] (Miquel Roger i Crosa)

Oh estany bellíssim de Banyoles
 espill de calma i serenor
 qui amoreseixes i aconsoles
 el cor sumit en la dolor!

En tos ribatges frescorosos
 es molt plaent el reposar
 sentint efluvis delitosos
 i l'ocellada refilear.

De bella nit quan tot reposa
 surten del teu si,

com el fullam de blanca rosa
 surt de les cledes d'un jardí

De bella nit quan tot reposa
 surten les belles goges del teu si
 Amb veu suau i avellutada
 com la d'un gràcil rossinyol
 canta la joia benaurada
 entre perfums el gai estol.
 Un jorn érem sirtenes vivint al fons del mar,
 veient les aïlles carenes volguérem visitar
 la selva perfumada on canten els ocells
 i on llisquen per la prada claríssims fontanells.

Fruirem del boscatge al raig de lluna clar,
 de tan bell romiatge volguérem reposar.
 Tornant a la carena ni llustre de la mar
 ni rastre de sendera pogueren ovirar.

Mes en la voladuria per entre la boscuria vejerem un estany.
 A dins sa pregonesa bastirem un palau
 que per sa boniquesa recorda el del mar blau.
 Cantin les goges l'alegria de viure en calma al teu voltant
 i de copsar la poesia que el cor inspira el teu encant.

Jutes les mans [8] (Carles Grandó)

Al pla, onriu la llum serena, un rotllo florit d'infants salta al torn d'una palmera.
 Quan els fillets creixeran, quan s'allargui la cadena, quin arbre en tomejaran?
 Un compàs de cobla el cor ja batega, un compàs de cobla els ha fet germans.

La visió blanca perdura i les mans cerquen les mans,
 ja és un poble fet rodonas, ja és germanor dançant,
 la sardana on canta i plora la veu nostra en himnes sants.

Un compàs de cobla és tot Catalunya, un compàs de cobla ens ha de fer grans.
 Amb el sol de primavera les ginestes floriran.
 Ai! quina florida aquella quan les cobles menaràn dels cors lliures la cadena sota el cel sardanejant.
 Un compàs de cobla ens val de senyera, un compàs de cobla ens fa catalans.

Res no és mesquí [9] (Joan Salvat-Papasseit)

Res no és mesquí
ni cap hora és *esquíva**,
ni es fosca la ventura de la nit.
I la rosada és clara
que el sol surt i s'ullprèn
i té delit del bany;
que s'emmiralla el llit de tota cosa feta.

Res no és mesquí,
i tot ric com el vi i la galta colrada.
I l'onada del mar sempre riu,
primavera d'hivern-primavera d'estiu.
I tot és primavera:
i tota fulla verda eternament.

Res no és mesquí,
perquè els dies no passen;
i no arriba la mort ni si l'heu demanada.
I si l'heu demanada us dissimula un clot
perquè per tomar a néixer necessiteu morir.
I no som mai un plor
sinó un somriure fi
que es dispersa com grills de taronja.

Res no és mesquí
perquè la cançó canta en cada bri de cosa.
-Avui demà i ahir
s'esfullarà una rosa:
i a la verge més jove li vindrà llet al pit.

*(a l'original: ni cap hora és *isarda*)

Pregaria [10] (Antoni Massanell)

Com us escau, vos qui habitant a frec del blau
vetlleu la vila i el palau.
Ah, la gran ciutat i la cabanya,
que us demanem amb plor suau la pau.
Mare de Déu de la muntanya! ah, Mare de Déu!
Mare del bell amor, mare de Catalunya,
a quants en terra llunyana
els puny un plor d'enyor
doneu-los el consol d'atènyer el corriol
que puja a la muntanya.

Vos qui també heu sabut d'enyors
i solitud en una terra estranya.

La colometa [11] (Josep Martí i Clarà)

Oh colometa d'amor, blanca d'encant,
obre les ales pel vol tu que en saps tant i tant,
alça't amunt cap al cel amb dolcesa de mel ara que el cel
relluu
vola amb volar resplendent damunt núvols com no ho fa
ningú.

Una cançó cantarem perquè t'enlairis amunt
i tots contents punt per punt el teu volar seguirem
oh colometa d'encís vola millor
tot escoltant cel amunt la cançó.

La tornada irà per l'aire fi i la cançó sentiràs.
Per més que tu volis lluny d'aquí sempre la recordaràs.
Quan emprenguis volera porta'm un ram verd d'olivera
pels alts camins del cel blau perquè siguis tu la primera
mostrant la gran bandera portadora d'amor i pau.

Revola i vola amb aquest vol cabdal, passa la mar passa
comals,
volant aixeca el vol molt més d'alt en d'alt
i el món en pes et vegi tot passant aquest ramet que duus
volatejant
i ens faci un xic més bons a tots plegats
perquè ens moguem molt més agermanats
seguint aquest teu vol triomfant, ben triomfant

La gavina [12] (Frederic Sirés)

Oh gavina voladora, que volteges sobre el mar,
i al pas del vent mar enfora, vas volant fins a arribar
a la platja assolellada, platja de dolços records,
on dia i nit hi fa estada la nina dels meus amors.

Quan la vegis sola prop la quieta onada,
dona-li la besada que li envio més fervent.
Digues-li que sento dolça melangia,
i que en ella penso en tot moment.

Oh, si igual que tu, gavina, el mar pogués jo travessar,
fins a arribar a la platja on tan dolç és recordar,

i veure la imatge bruna, en el seu bell despertar ,
de la nina que entre somnis és tan grat d'acariar.
Quan la vegis sola prop la quieta onada,
dóna-li la besada que li envio més fervent.
Digues-li que sento dolça melangia,
i que en ella penso en tot moment.

Rosina [13] (popular)

Rosina, de un verde palmar, cantaba feliz,
y un día dejó de cantar, dejó de reír,
y un guatemalo que estaba en un cafetal,
ansioso le preguntó, quién te hizo penar?

Y entonces la flor contestó, mirando hacia el mar
quién pierde su corazón, ya no puede amar.
Y el mío se lo llevó, un rubio oficial,
de un barco de Nueva York, que no volverá.

Si un marino gentil te robó el corazón,
para hacerte feliz yo del mío haré dos,
si me dices que sí.
Y en un verde palmar, entre flores y rosas,
otra vez mi canción brillará, como un himno al amor

Rosina, de un verde palmar, no sufras así,
y olvida ese rubio oficial, y quíereme a mí,
que amor con amor se olvida, ya lo verás,
mis besos y mis caricia, te harán olvidar.

Y entonces la flor contestó, mirando hacia el mar
quién pierde su corazón, ya no puede amar.
Y el mío se lo llevó, un rubio oficial,
de un barco de Nueva York, que no volverá.

Si un marino gentil te robó el corazón,
para hacerte feliz yo del mío haré dos,
si me dices que sí.
Y en un verde palmar, entre flores y rosas,
otra vez mi canción brillará, como un himno al amor.

La reina del placer [14] (popular)

Me voy a ultramar que es punto mejor.
Allí nacen las niñas de medio color
que tienen unos ojos para enamorar,

que con su mirada me matan de amor.
En Cuba está la reina del placer,
la hermosura del bien, la rosa sin color
que con su mirar, me late el corazón.
A nadie como a ti en el mundo amaré.

Quando a puerto de mar de Cuba pisé,
vi a una mulatita que con su mirar,
en triste sonrisa me dio a comprender,
que en ella existía el más rudo penar.

Ven hacia mí, amada del corazón.
Tú eres la mujer que engendró mi pasión,
que con su mirar, me late el corazón.
Virgen de la Merced quien te adora soy yo.

Amor mariner [15] (Joan Oliver, "Pere Quart")

Davant l'aigua infinita el mariner somnia un viatge d'amor.
A la cala petita la donzella sospira d'esperança i enyor
El mariner a llevant, la donzella a ponent
i entre mig la mar gran, mirall del firmament.
Cantava enfevorida la veu del mariner.
En tràngol o bonança el mar travessaré.
La veu del mariner: la plana que camina! El blau desert!
Les mòbils serralades que cerquen terra i gent!,
cantava enfevorida la veu del mariner.
Segueix el rumb del cor i mena'l on trobarà la sort!

I com que la donzella ha resat tant al mar
un dia veu les veles del séu desig tibant
a l'horitzó, on s'abraça un blau amb l'altre blau.
Al pont de la goleta vegeu el capità a l'horitzó
com fita la mirada al fons d'aquells ulls clars,
-pel blau marí que tenen l'amor coneixerà!
El mariner a llevant, la donzella a ponent
i entre mig la mar gran amb l'empena del vent
i la glòria del sol triomfant!
Davant l'aigua infinita la donzella exultava de gaubança i fervor!
A la platja petita el mariner complia el séu somni d'amor.